

6.9 VASSILD I NORGES ØKONOMISKE SONE I 2018

6.9.1 FISKET I 2017

Tabell 1 viser kvoter og fangst av vassild i 2017. For 2017 ble det fastsatt en totalkvote på 13 047 tonn vassild, hvorav 20 tonn vassild ble avsatt til forsknings- og undervisningskvoter. I tillegg ble 40 tonn vassild overført fra året før.

Tabell 1: Kvote, fordeling og fangst av vassild i 2017

	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Ordinær kvote vassildtrål	13 027	11 707	1 320
Forskning	20	0	20
Bifangst nord for 62°N		528	-715
Bifangst sør for 62°N (inkl. vassildtrål)		187	
Totalt	13 047	12 422	625

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 6. mai 2018

Oppstartdatoen i fisket etter vassild for 2017 ble satt til 1. januar.

Fisket var fra årets start regulert med en maksimalkvote på 550 tonn vassild per fartøy med vassildtråltillatelse.

I 2016 ble det innført et RTC-regime for fisket etter vassild for å begrense bifangster av uer, sei og hyse. Stengingskriteriet ble satt til 1 000 kg i samlet vekt av uer, sei og hyse i de enkelte fangster. I 2017 ble et område på Trænadjupet stengt for vassildfiske i to perioder, begge i mars.

6.9.2 KVOTESITUASJONEN I 2018

For 2018 er det fastsatt en totalkvote på 13 770 tonn vassild, og all fangst av vassild i NØS avregnes denne totalkvoten. Av dette er det avsatt 20 tonn vassild til forsknings- og undervisningskvoter.

Det overføres 665 tonn fra 2017, slik at totalt uttak, eksklusive kvantum avsatt til forsknings- og undervisningskvoter, blir 14 415 tonn.

ICES anbefalte at uttaket av vassild i ICES underområder 1, 2, 4 og 3.a ikke skulle overstige 15 656 tonn. Dette estimatet er basert på fangster av vassild og strømsild både nord og sør for 62 grader nord. Siden norsk regulering bare dekker vassild nord for 62 grader er ikke rådet fra ICES i samsvar med den nasjonale reguleringen. Fiskeridirektoratet mottok derfor et justert råd fra Havforskningsinstituttet (HI). Ved å foreta de samme beregningene som ICES, men etter å ha trukket ut strømsild tatt sør for 62 grader fra datagrunnlaget, anbefalte HI en kvote på 13 770 tonn for 2018.

6.9.3 REGULERINGSOPPLEGG OG UTVIKLINGEN I FISKET I 2018

6.9.3.1 Avvikling av fisket

Det er innført minstemål på 27 cm for vassild, og adgang til å ha inntil 20 % innblanding av vassild under minstemålet i antall i de enkelte fangster. Det er også åpnet for at vassild kan fiskes og landes til oppmaling.

Fartøy som er tildelt vassildtrållatelse i medhold av forskrift 13. oktober 2006 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst § 2-24, kan delta i direktefisket etter vassild i Norges økonomiske sone.

Fartøy med vassildtrållatelse kan fiske og lande en maksimalkvote på 650 tonn vassild; det samme som ved årets start. Maksimalkvoten i 2018 ble satt med utgangspunkt i deltakelsen de siste år. Det har ved flere anledninger kommet ønsker om fartøyskvoter i dette fisket. Bakgrunnen for at det ikke er fastsatt fartøyskvoter i dette fisket er at det er enkelte «passive» vassildtrållatelser.

Per 6. mai er det registrert landinger på 13 183 tonn vassild. Det gjenstår altså 1 232 av den ordinære kvoten inkludert overføring fra 2017. Innenfor en kvotefleksibilitet på 10 % kan vi i år fiske ytterligere 1 377 tonn av neste års kvote, slik at maksimalt uttak resten av året er 2 609 tonn vassild. Alt som gjenstår av årets kvote kan overføres til 2019, innefor 10 % kvotefleksibilitet.

Ved reguleringen av fisket etter vassild er det en usikkerhetsfaktor knyttet til antall deltagende fartøy. Av de 31 eksisterende tillatelsene er det registrert fangst på 25 eller færre i perioden 2013-2017. Fra tabell 2 kan det se ut som om det er en liten nedgang i antall tillatelser som anvendes: I 2013-15 ble det registrert fangster på 25 tillatelser, mens det i 2016 og 2017 var 24 og 23 som var i bruk. Tre av 31 tillatelser er uten fangster siden 2013; ytterligere to tillatelser har siden 2013 fangster på under ett tonn per år, og en siste har kun fangster på under 19 tonn i samme periode. For øvrig har tre tillatelser ett år uten registrert fangst i perioden 2013-2017; ytterligere tre har opphold i lengre perioder i samme tidsrom.

Tabell 2 viser utviklingen i deltakelsen i fisket.

Tabell 2: Antall fangster per rettighet og maksimalkvote i årene 2013-2018

Antall fangster fordelt på rettighet	2013	2014	2015	2016	2017	2018
All fangst	25	25	25	24	23	21
Fangst over 100 tonn	21	23	23	23	22	21
Fangst over 300 tonn	20	21	21	22	21	19
Fangst over 500 tonn	20	16	18	15	20	18
Maksimalkvote ved årets start	550	520	500	500	550	650

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttседdelregister per 6. mai 2018.

Det er normalt et begrenset, men merkbart overfiske av maksimalkvotene i dette fisket. Per 2. juni 2015 var det et gjennomsnittlig overfiske på 64 tonn blant de 18 fartøyene som hadde fisket utover maksimalkvoten. I 2016 hadde 14 fartøy fisket i gjennomsnitt 34 tonn over maksimalkvoten på samme tid, mens tolv fartøy har fisket i snitt 35 tonn over maksimalkvoten per 2. juni 2017. Per 6. mai 2018 har 13 fartøy fisket i snitt 18 tonn over maksimalkvoten.

Siden 2015 har førstehåndsomsetningen av vassild nesten utelukkende skjedd gjennom Norges Råfisklag.

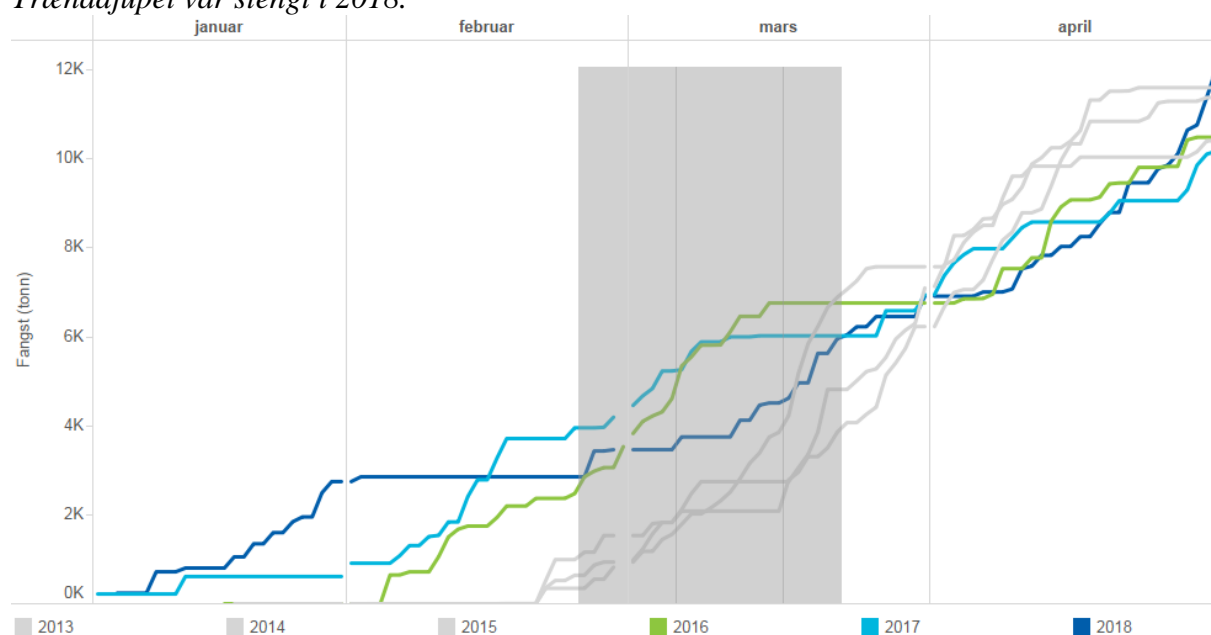
Tabell 3: Fangst av vassild fordelt på de første fem månedene i perioden 2012 -2017

Leveringsmåned	Fangst (tonn)					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Januar	0	0	0	0	612	2 746
Februar	938	822	1 533	3 531	3 582	717
Mars	6 639	6 275	4 698	3 229	2 757	3 450
April	4 026	3 308	5 148	3 726	3 222	5 125
Mai	36	1 211	512	457	1 730	1 145
Totalt	11 297	11 616	11 891	10 944	11 903	13 183

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 6. mai 2018
Tabellen inkluderer fangst i hele NØS.

Fisketakten de siste tre år har blitt fremskyndet sammenlignet med tidligere. Dette skyldes at fisket har blitt åpnet tidligere på året. Åpningstidspunktet for fisket etter vassild ble fremskyndet fra 16. februar i 2015, til 1. februar i 2016, og til 1. januar i 2017 og 2018. Fra tallene i tabell 3 og fremstillingen i figur 1, er det tydelig at de tidligere oppstartdatoene hadde en effekt på fiskemønsteret.

Figur 1: Utviklingen i fisket i 2018 sammenlignet med 2013 og 2017 – figuren viser kumulative fangster i perioden januar-april. Det grå feltet markerer perioden der et felt på Trænadjupet var stengt i 2018.

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 6. mai 2018.

Hittil i år er det ikke registrert vassild som bifangst nord for 62°N. Både mengden bifangst og når på året den tas varierer mye.

4.9.3.2 Stengte områder

I 2018 ble et område på Trænadjupet stengt før sesongen (se figur 1). Dette området har i de seneste årene ofte blitt stengt på grunn av høy innblanding av sei, hyse og uer. Det ble av praktiske hensyn vurdert som hensiktsmessig å stenge området i den verste perioden, fra 25. februar til 31. mars. Fartøy fikk likevel fiske i området med inspektør om bord. Sjøtjenesten rapporterte om relativt rene vassildfangster fra området, som derfor ble åpnet for normalt fiske fra 22. mars. Etter årets sesong vil Fiskeridirektoratet, i samråd med Sjøtjenesten, vurdere hvorvidt en tilsvarende forhåndsstenging av det aktuelle området anses som hensiktsmessig også neste sesong.

For øvrig har det ikke vært stengte områder i vassildfisket i 2018.